

El fenomen del segle

ALBERT PUNSOLA

(/AUTOR/ALBERT-PUNSOLA-44)

Periodista

08/03/2020 - 17:35

Un dia normal i corrent, en una típica oficina d'un municipi de l'àrea metropolitana de Barcelona, un empleat va veure que necessitava gomets, els petits cercles adhesius de colors que es fan servir per marcar arxius, documents, llibres, etc. Seguint les indicacions de compres, va fer una comanda on-line a través del catàleg de

l'empresa que té el contracte de subministrament amb l'ajuntament.

Al cap d'uns quants dies va arribar a l'oficina municipal una capsa de cartró força gran. Què devia ser? Ah sí, és clar, els gomets! Però per què aquest dubte momentani? Bé, la qüestió és que la capsa era desproporcionadament més gran que el seu contingut. Per fer-nos una idea, com si una sola mandarina fos transportada en una d'aquelles caixes de plàstic on hi caben uns quilos de fruita. En qualsevol cas, allà dins eren els gomets, coberts per una quantitat insòlita de paper gruixut per *protegir-los*, fins al punt que es podia afirmar que aquella capsa de cartró havia servit per transportar més paper que altra cosa. La comanda s'havia portat en cotxe: els gomets havien estat introduïts a la generosa capsa en un polígon industrial situat a 72 km de distància.

"Es pensava que una acció virtual, com comprar amb un clic del ratolí, tindria uns importants efectes desmaterialitzadors, és a dir, que estalviaria molts desplaçaments a les botigues físiques amb el conseqüent estalvi d'energia i d'emissions. Però què està passant en realitat?"

El comerç electrònic està experimentant **un creixement sense precedents arreu del món**

(<https://www.statista.com/statistics/379046/worldwide-retail-e-commerce-sales/>). Aquesta tendència en els seus inicis va ser acollida amb una certa satisfacció des de determinades visions ambientalistes. Es pensava que una acció virtual, com comprar amb un clic del ratolí, tindria uns importants efectes *desmaterialitzadors*, és a dir, que estalviaria molts desplaçaments a les botigues físiques amb el conseqüent estalvi d'energia i d'emissions. Però què està passant en realitat?

Mirem, per exemple, la regió econòmica anomenada Àsia-Pacífic. Només aquí es realitzen més del 50% de totes les compres electròniques del planeta. Hi ha un dia en particular, el Singles Day, inventat per una universitat xinesa als anys 90, que ha esdevingut el dia de l'any amb més vendes on-line. El rècord es va produir el 2018 quan Alibaba (l'Amazon de la Xina) va vendre només en aquesta data objectes per un valor de 30 mil milions de dòlars. El nombre de comandes que es van produir durant aquell Singles Day va ser superior als 1.000 milions.

Malgrat aquestes magnituds, no es pot afirmar amb dades a la mà quins són els efectes ambientals globals del comerç electrònic. No hi ha a hores d'ara cap estudi definitiu sobre el tema perquè el nombre de variables és molt gran i tot esdevé massa complex. No és el mateix que la distribució comercial del comerç electrònic en una ciutat es faci en vehicles de motor de combustió que en vehicles elèctrics per posar en relleu només un petit aspecte.

"Els agents del sector tendeixen a racionalitzar al màxim i a optimitzar tots els passos de la distribució i els recursos emprats en el transport per reduir costos, mentre que aquest tipus d'actitud no es troba en el comprador tradicional, que es desplaça per fer les seves compres de forma més erràtica"

El centre de transport i logística del Massachussets Institute of Technology ha fet un estudi comparatiu entre els impactes ambientals del comerç electrònic i del tradicional i ha arribat a al conclusió que el primer en té menys. El motiu és que els agents del sector tendeixen a racionalitzar al màxim i a optimitzar tots els passos de la distribució i els recursos emprats en el transport per reduir costos, mentre que aquest tipus d'actitud no es troba en el comprador tradicional, que es desplaça per fer les seves

compres de forma més erràtica. Per la seva banda, la gran multinacional sueca especialitzada en la llar sosté que el comerç electrònic ha ajudat la companyia a reduir les seves emissions.

Segur que les últimes afirmacions són certes, però seguim sense tenir una visió de conjunt perquè la qüestió no es pot reduir a guanyar en eficiència en l'ús dels recursos i en el transport. Si en una fita creativa sense precedents s' inventessin quatre dies comercials més - Star Wars Day, Cats Day, Series Day, i Cheaters Day, posem per cas- el consum de cartró i plàstic es dispararia. Tant important o més que la racionalització dels instruments que s'utilitzen per cobrir la demanda és la naturalesa i la dimensió d'aquesta demanda, que pot ser sobreestimada a través de dues vies: per una oferta en creixement il·limitat i per algunes dinàmiques pròpies del comportament humà com l' addicció, la impulsivitat, o la irresponsabilitat.

"Només repensant seriosament les necessitats podem ser capaços d'arribar a establir els límits imprescindibles per fer viable l'avenç cap a la sostenibilitat"

Diverses fonts apunten a que el producte més venut -o com a mínim un dels més venuts- arreu del món per internet és la roba. Aquest fet seria impossible sense el fenomen de la *fast fashion*. Aquesta moda es basa en una producció massiva, uns preus molt baixos pel consumidor, uns sous baixíssims per als treballadors que la

fan i, sobretot, en un concepte radical d'usar i llençar.

A la *fast-fashion* no la faria sostenible ni la teletransportació perquè si abans les cases de moda - diguem-ho així- treien dues col·leccions a l'any, ara els grans *retailers* en poden arribar a posar al mercat més de 10 en el mateix període. Ningú necessita renovar així el seu vestuari, però ja se sap que el concepte *necessitat* ha esdevingut una mica flexible. I això és preocupant perquè només repensant seriosament les necessitats podem ser capaços d'arribar a establir els límits imprescindibles per fer viable l'avenç cap a la sostenibilitat. El que està clar és que una perfecta optimització dels recursos en el lliurament dels paquets mai esmorteirà els efectes de milions de compres banals.

Categories:

[Canvi climàtic \(/categories/canvi-climatic\)](#)

[Economia \(/categories/economia\)](#)

[Reciclatge/Residus \(/categories/reciclatgeresidus\)](#)

Share 1

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/opinio/el-fenomen-del-segle>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/opinio/el-fenomen-del-segle>)

Relacionats

Notícia

França prohibirà llençar o destruir els productes que no es venguin (/noticia/franca-prohibira-llençar-o-destruir-els-productes-que-no-es-venguin)

(/noticia/franca-prohibira-llençar-o-destruir-els-productes-que-no-es-venguin) A partir de 2023, les empreses

no podran destruir els productes tèxtils, higiènics, cosmètics i electrodomèstics, entre altres, que es llencen perquè no es venen.

Notícia

Espanya se suma al Pacte Europeu dels Plàstics (/noticia/espanya-se-suma-al-pacte-europeu-dels-plastics)

(/noticia/espanya-se-suma-al-pacte-europeu-dels-plastics) Espanya s'ha sumat a Brussel·les al Pacte Europeu dels Plàstics, una iniciativa amb l'objectiu

d'accelerar la transició cap a l'economia circular en l'àmbit dels plàstics, eliminar els residus plàstics de l'entorn, reduir l'ús innecessari del plàstic i apostar per la innovació en la reutilització i reciclatge del plàstic.

Notícia

Els restaurants, obligats a donar tàpers als clients per endur-se el menjar que sobra (/noticia/els-restaurants-obligats-a-donar-tapers-als-clients-per-endur-se-el-menjar-que-sobra)

(/noticia/els-restaurants-obligats-a-donar-tapers-als-clients-per-endur-se-el-menjar-que-sobra)

Pas endavant per frenar el malbaratament dels aliments. El Parlament ha aprovat aquest dimecres una proposició de llei, impulsada pel PSC, que obliga restaurants i hotels a facilitar que el client es pugui endur amb un envàs el menjar que no s'acabi.

Butlletí

Correu electrònic *[Enviaments anteriors \(/newsletter/sostenible\)](/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

(<http://www.diba.cat>)

Arxiu (/arxiu)

Continguts per categoria (/tagclouds/chunk/3)

Continguts per etiqueta (/tagclouds/chunk/1)

Continguts per municipi (/tagclouds/chunk/2)

Avís legal (<http://www.diba.cat/avislegal>)

Contacte (/formulari/contacte)

RSS (<https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=>)

(<https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888>)

(<http://www.twitter.com/xarxasost>)

(<http://youtube.com/xarxasost>)

([rss.xml](#))